

SLOVENSKI NAROD.

Plača vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Prošnje pri cesarji za ravnopravnost.

Nedavno je bilo po novinah čitati, da je bil dalmatinski narodni poslanec dr. Klaič pri posebnem zaslišanju pri cesarju Franju Josipu I. in mu je oddal spomenico glede uvedanja hrvatskega jezika, kot učnega jezika v vseh srednjih šolah v Dalmaciji in živo priporočal, da se uže enkrat k svojej naravnej rešitvi privede óno vprašanje, koje toliko let uže čaka pri naučnem ministru v Beču, in sicer v smislu zborovih sklepov in silnih občinskih prošnjá. Cesar je prav prijazno sprejel dr. Klaiča, pripoznal važnost vprašanja in potrebo, da se reši v narodnem interesu in mu obetal, da bode skrbel v tem smislu.

In res je videti, da ta korak poslanca dr. Klaiča nij bil brez uspeha. Od tistega časa je bil lahonski šolski nadzornik Čarč odstavljen, a slovenski narodnjak Šolar v Dalmacijo poslan. Razen tega čitamo v zaderskem „Narodnem listu“, da sta zadnje dni še druga dva narodnjaka voljena v dalmatinski deželni šolski svet, in omenjeno narodno glasilo dalmatinsko si obeta, da zdaj se resno začne iz srednjih šol tuji jezik (tam italijanski kakor pri nas nemški) izrivati, in domači slavjanski uvajati. To bi bil viden uspeh prazdevanja narodnih dalmatinskih mož, ki so se le bolj na cesarja obračali.

Druga taka deputacija je bila oni teden od strani Rumunov. Oni so šli, na čelu jim njihovi škofje, cesarja prositi, naj ne potrdi povelja, ki jo baš zdaj Magjari kujejo in po

katerej se bode moral na Ogorskem vsak Rumun, vsak Srb, Slovak in Nemec magjarskega jezika učiti in ne bode mogel nobeden učitelj ali kaj takega biti, kdor ne bode znal magjarski učiti. Cesar je to deputacijo tudi prijazno sprejel in obljubil da bode vse storil, da se ohrani mir mej narodi. Ker bi pa taka jezikova postava na Ogorskem mir le kalila, ne bode je tedaj cesar potrdil, če jo Magjari sklenejo. Torej je imela tudi rumunska deputacija pri cesarji uspeh. In da ga je imela, to se vidi prvič iz magjarskih novín. „Pest. Lloyd“ je silno hud na Rumune, da so se obrnili na cesarja a ne na Tiszo, češ da je to nekonstitucionalno. Tudi skrajna levica ropotač v parlamentu, Magjar Madarasz se je razljutil in naznanil interpelacijo do vlade, za kaj trpi da še drugi ljudje razen poklicanih ministrov vladarju in kralju svete dajejo. Iz tega magjarskega jezenja se pač vidi, da so Rumuni pravo zadeli, ki so se za svoj jezik kar pri cesarji potegnili.

Kak nauk izvira iz tega za nas Slovence?

Glede jezikove ravnopravnosti v šoli in uradu smo pač mi Slovenci v celej monarhiji morda na najslabšem. In vendar je narodov jezik v šoli in uradu glavna stvar obstanka kot samostalen narod. Za zdaj imamo Slovenci najprej izbojevati si jezikovo ravnopravnost.

Kam se hočemo obrniti? Na ustavoverno stranko? Saj odgovor uže vemo.

Da ne svetujemo obrniti se do Stremajerja imamo tiste uzroke, ki so valjda vodili Rumune, ko se nijso na Tiszo obrnili.

Nam torej tudi ne ostane zdaj drug boljši pot nego je svitla krona.

Nu, in ko bi naši škofje: ljubljanski, mariborski, goriški, čelovski, tržaški hoteli posnemati svoje rumunske kolege po poklici? Naj verjemo, da bi ne imeli samo vsega slovenskega duhovenstva za saboj, če bi se za naš jezik potegnili, temuč ves slovenski narod od Drave do Adrije, od Gorotana do Kolpe bi jih vse drugače spoštoval in blagoslavljal, nego jih.

Nij srečno!

(Dopis z Notranjskega.)

„To ljudstvo pa, ki ima doma v svojej zemlji vse, in toliko bogatstva, to ljudstvo slovensko, ki bi tako prijetno živelo v svojem zemeljskem raju, nij srečno; kljubu svojemu talentu, kljubu bogatej naravi svoje zemlje je ubožec, kateremu bogataši, njegovi sosedje dajejo milodare.“

Te besede nam št. 30 letošnjega „Slovenskega Naroda“ prinaša mej mnogimi drugimi, zapombe vrednimi, katere je govoril govornik o priliki spomina na Valentina Vodnika 2. svečana v celjskej čitalnici.

Ah, kako resnične so — da, še prebridko občutimo resnico zgoraj navedenih besedij. — Mila in krasna si slovenska zemlja, a ne samo to — rodovitna, bogata si tudi, le znati je treba iz tebe si bogatstva nabirati, katero ponujaš.

No, more kateri me zavrniti, kaj se li ne ubija slovenski kmet — slovenska živina od zore do mraka na tej slovenskej zemlji, katero imenujete „zemeljski raj“ — in vendar,

Listek.

Dva Matevža.

(Spisal Nis Vodoran.)

I.

Mrzlikar, ev Matevž bi se bil rad oženil, a zdelo mu se je jako težko nevesto vdobiti. Star sicer nij bil še, pa tudi mlad ne več; lice mu nij bilo grdo, njegovo imetje mu je zavidal marsikdo, in vendar ženske nijso marale zanj, bil je — prepust. Nij se znal z njimi razgovarjati, niti se jim dobrikati. Ko likokrat je mislil, kako bi se te ali one prijel, pa spodletelo mu je vselej, ker je bil preokornega jezika. Dolgo več pa ne bode mogel izhajati brez žene, to je izprevidel; imel je sicer staro dekle, katera je uže pri ranjih starših njegovih služila, — a dekla je dekla, žena pa žena.

Premišljeval je dolgo, katere bi se lotil; naposled jo ukreni tako le: Marjeta mora biti moja, in to še ta predpust.

Marjeta je bila dvajset let stara, brdka in krepka, hči cerkvenikova. Kdor je videl

njeno gladko lice, kdor je pogledal v njeno oko, ta je moral reči, da je lepa. Marsikateri fant je pogledoval za zalim dekletom, ali iz njenih očí je sijala ljubezen le štiriindvajsetletnemu Matevžu, četočemu sinu logarjevemu, s katerim se, kar se tiče lepe postave in prijaznega obraza, nij mogel meriti noben mladenič daleč okrog. Le njega je vabila v svoje oblžje, vsem drugim se je umikala, ali svojo ljubezen sta skrbno skrivala in le redko sta se sešla.

Denes ja najdemo skupaj. Marjeta je šla na polje, Matevž pa je prišel iz gozda s puško na rami. Ne vem, je li bil slučaj, ali sta tako naravnala, — sešla sta se na stezi pod senčnatim drevjem.

„Zmirom hodiš streljat, a nič ne ustreliš; menim, da ne znaš zadeti“, — nagaja mu Marjeta.

„Znam, znam; vrzi to-le jabolko kvišku, pa stavim, da je zadenem“, — pravi Matevž, podajaje jej jabolko.

„Za kaj čem staviti, ker nič nemam“, — meni Marjeta.

„O imaš, imaš“, ugovarja Matevž, —

„ustca imaš, stavimo za poljub.“ Na to jo prime za roko, ter jo popelje izpod drevja. Ona vrže jabolko na vso moč v višavo, — puška počí in jabolko pade prestreljeno na tla. Matevž pa vrže puško od sebe, objame Marjeto, ter jo krepko poljubi; ona mu se pa izvija, rekoč: „Kaj bi dejal, ko bi naju kdo videl? Bog obvaruj, da moj oče zvedo! Pojdiva v senco!“

„Naj reče kdo kar hoče, jaz se ne bojim nikogar več, tudi tvojega očeta ne. Črez leto in dan, ali morebiti še prej vdobim logarsko službo, in tačas pridem te snubit k tvojemu očetu.“

„Vendar ne bi rada, da oče uže zdaj zvedo za to najino ljubezen, ali kako bi rekla. Ne bi imela miru pred njimi, — jaz je uže poznam; gotovo bi me silili, naj vzamem koga drugzega, da le moja ne velja.“

„Pa kaj je, ako te tudi silijo; udala se menda vendar ne boš.“

„Tega uže ne; tvoja bom, ali pa nobe-nega; ali — vendar ne bi rada očeta jezila. Vsaj veš, kako so bili zadnji predpust hudi na me, ker nijsem hotela Urbasovega Tineta;“

kaj ima od tega preslavljenega „raja“! — Počakaj malo, morebiti si ravno ti, ki jezik stegaš, tudi mej tistimi, ki našemu kmetu — delavcu sam pot do boljšega življenja zapiraš.

Lepa je ta Adrija — ravno te besede, koje jo govoril pri zgoraj omenjeni veselici omenjeni govornik — zadoni tako milo žalno na uho vsacega pravega poštenjaka — domačina, to je na onega, ki „zna za dom solze“.

Vzbujajo mu temne misli, zatemni se mu obraz žalosti in pravičnega srda, ko more gledati na tej prelepi Adriji ošabnega tujca, kako se na njegovem ognjišču masti — njega pa domačega sina, po strani zaničljivo gleda, ter ga za vrata potiska.

Koliko domačinov bi si lahko pri tej lepi Adriji služilo svoj kruh, katerega mečejo požrešnim in zraven izdajalskim tujcem v usta.

Vsak se zna okoristiti v naši prelepi domovini, vsak pobira od nje drage bisere, le ti jedini Sloven, ki si gospodar te lepe zemlje — ti troiš in molče gledaš, kakor bi se še le učil, kako tujci odnašajo dari, katere jim je darovala naša lepa zemlja, katere pa, po vsej pravici pripadajo tebi.

In vendar živi nekoliko domačinov ob slovenski Adriji, ki bi svojim rojakom vsaj nekoliko lahko pomagali do boljše stopinje, a nečejo, — oni ga nečejo izpoznati za svojega brata, temuč se sramežljivo obrnejo v stran, zakaj? — zato, ker so postali lahonske ku-kavice, in na tisto mesto, kjer bi imel biti domačin, posade tujca — Laha, za katero „blaženo“ deželo jim bije srce.

Taki ne znajo „za dom solze“, vse drugo jim je prvo: Turke zagovarjati, delati za „Italio irredento“, škandalizirati se itd. — domovina pa in njeni sinovi so jim deveta briga.

Zakaj pa ne greste doli v to „blaženo“ deželo, kjer raste pomeranče in citrone? — Zakaj rajši kupujete slovenska gnjila jabolka? Poberite tedaj svojo kramo, pa odromajte z 10.000 Italijani tja, kamor vas vleče srce, ter tako naredite prostor našim slovenskim močem, in „srečno bo to ljudstvo“.

Proglas kneza črnogorskega.

Knez črnogorski je 26. januarja izdal sledečo proklamacijo narodu v Podgorici in Zeti:

da bi bili vedeli, da sem se jim ustavljala zaradi tebe, spodili bi me bili od hiše. Da bi le še jedno leto nobenih snubačev ne bilo; ako pa kdo pride, bo pa sitnost.“

„Leto nij večnost; boš uže prestala; ako te kdo pride snubit, kar srčno in odločno reci očetu: tega nečem. Črez leto pa pridem jaz, takrat pa reci očetu: Ljubi oče, le hitro pripravite, kar je treba za ženitovanje, tega pa hčem!“

Blizali so se ljudje; zatoraj Marjeta nij hotela dalje ostati; šla sta vsak sebi.

II.

Minola je jesen; sneg je pobelil polje, blizal se je pustni čas, a Mrzlikarjev Matevž se svojemu namenu še za pičico nij približal. Vbijal si je glavo in premišljeval na vse strani, kako bi začel, da bi Marjeto bolj gotovo vdo-bil, pa nobena srečna misel mu ne pride na um. Neko noč se je skoro ves čas preobračal po samotnej postelji, kar mu proti jutru pa-metna misel prešine možjane. „O, jaz butec“, udari se Matevž po čelu, „da ne grem k go-spodu fajmoštru, oni mi bodo gotovo pomagali.“

Narode!

Velike sile jevropske, kada su radile, da se jednom prekino dugi, teški i krvavi rat, koji je tolike muke i žrtava nas svijeh stao, riješile su, da se Podgorica sa Zetom prisje-dini knjaževini Crnoj gori.

Ovo prisjedinjenje, koje je stečeno mno-gom dragocjenom krvlju naroda mojega i utvr-djeno blagovoljenjem sila jevropskijeh, izvršeno je danas po prethodnom sporazumljenju mo-jem sa njegovim veličanstvom sultanom.

Od ovoga časa vi postajete slobodni dr-žavljeni Crnogorski, i sudovi i sve vlasti moje stupaju u život u mjestima vašijem.

Narode! Moja vojska, koja je danas za-mijenila dosadanju posadu carsku, dolazi k vama kao braći svojoj, veselo s bratskom lju-bavlju i oduševljenjem. Njezina će dužnost uvijek biti, da vam čuva mir i red, u kojem ćete najbolje odpočinuti i sa pomoću božjom, na korist svoju, opet se prihvatiti svojijeh poslova i rada, da vam procvati svako bla-gostanje. Svi pazari i putovi otvoreni su po danas, i svaki je na njima slobodan i siguran za sebe i svoje imanje, kao u kući svojoj.

Muhamedanci! Vas neće dijeliti vjera od vašijeh pravoslavnijeh i katoličkih sudržav-ljana. Svi skupa uživajte jednaku i istu lju-bav moju, jednaku i istu pravicu zakona mojijeh. Svaki je slobodan u svojoj vjeri, u svojim dobrim običajima, u svojem radu.

Kujaz Nikola.

Narode! Prijoni sada oko rada, budi po-slušni i na ruci svojim vlastima, živi u miru i ljubavi doma i u susjedstvu, pa će biti bla-goslov božji nad tobom, i bićeš zadovoljan i imuć, slobodan i srećan.

Gambetta o francoskoj republici.

V Parizu je izročala minolo nedeljo 16. t. m. neka deputacija, na čelu jej občinski svetovalci Sick, Charles Quentin in Métivier, Gambetti, kot zastopniku okraja Belleville, za-upno adreso, v katerej izreka, da zdaj, ko je obstanek republike zagotovljen, imajo zastop-niki naroda nalog, da jo na potu socijalnega in političnega, duševnega in moralnega napredka na varnih podlogah organizujó. Volilci zaupajo tudi v tem na izredne zmožnosti in udanost no-vega predsednika zbornice.

Gambetta je tej deputaciji odgovoril:

„Deset let je uže, odkar smo skupno stopili na politično bojišče i sicer v dvojno smer: da se ustanovi republika, in da se skrbi tudi za to, da bode ta vlada tudi ves svoj sad do-našala. Prvi del tega delovanja je dovršen. Dokazov v to mi vam nij treba naštevati, vidi je ves svet Francosko so razveselili naj-novejši dogodjaji zatagadelj, ker se je mogla prepričati v zanesljivosti republikan-skih institucij, in ker je mogla čisto mirno in z vsem zaupanjem svojo usodo položiti v roko ónega republikanca, čegar pre-vidnost in zanesljivost sta jej znani. Tako je republika svojo skušnjo dostala. Zdaj velja, da posvetimo vse svoje duševne moči, delo-vanje in voljo družemu delu našega naloga.

„Da, ustvarili bodemo rodovitno, blago-nosno republiko, navdihneno z dubom pravice in napredka, kajti tako smo Franciji dolžni. To smo čestokrat obetali, zdaj moremo to tudi izpolniti. Delovali bodemo pa pri tem na óni način, kakor pri ustanovitvi naših novih in-stitucij: vneto in pazno premišljevanje, prečno da se bodo izdajali zakoni; umno, praktično, v vrste razdeljeno naredbo za različne reforme, katere dežela pričakuje. Vseh teh reform se ne bodemo lotili vseh na enkrat, a vsako, katere se bomo lotili, razpravljali bomo toliko časa, in ne prej prenehali, da jo bodemo re-šeno v svoje zakone in običaje uvedli. Celota teh reform je vam znana. Priliko sem imel pred malo časa nekaterih omeniti in tako zaznamovati drugo mesto našega pta kjer se bode odpočilo.

Po mojem mnenji bodemo vsa ta pre-novitvenja brez teškoč izvedli. Na vik in krik premaganih strank, ki se v sredi zmage in veselja francoske demokracije kažejo v ne-škodljivej in nekoliko smešnej podobi jokajo-čega se Jeremije, jaz ne gledam. Jaz raču-nam zdaj samo še z republikansko stranko, ki je tol kanj narasla, da se s celim narodom v jedno strinja. Rad bi videl, da se to veli-kansko pretežje ohrani tudi za bodočnost. Razumljivi so mi slučaji opozicije in različnosti mnenj na tléh te velike narodne jednote; pre-udarjevanje in oponiranje je v naši nalogi. Ali naši protivniki naj si dobro zapomnijo, da ne bodemo nikdar udali se reakciji, obreko-

Gospod fajmošter vedó v vsakej reči po-magati, če drugače ne, pa saj z dobrim sve-tom. Boljšega fajmoštra pa še nij bilo, kakor so gospod Florijan. Oni so poznali nadloge, skrbi in potrebe vsacega, kar jih je bilo v njihovej fari, in kdor se je obrnil do njih, proseč pomoči, nij se kesal. To se ve, da tudi nikdo nij gledal na vejenico pšenice, kadar so gospod fajmošter pobirali.

Gospod fajmošter so ravno pri gorkej peči sedeli, ter brali „Zgodnjo Danico“, ko nekdo na vrata potrka.

„Noter.“

„Dober dan Bog daj, gospod fajmošter!“

„Bog daj, Bog daj, kaj pa dobrega Ma-tevž?“

„E, nič kaj ne, slabo vreme imamo in hudo zimo.“

„E, kaj če tebi zima, ti si premožen; z drvi si preskrbljen, živeža ti tudi ne manjka.“

„Hvala Bogu, ne gre mi trda, lahko iz-hajam s tem, kar pridelam, in tudi kak kraj-car denem na stran za hujše čase; ali vendar bi lahko bilo bolje, kot je; gospodinje nemam,

gospodinje, in marsikaj mi gre navskriž, kar bi mi dobra gospodinja spravila v red.“

„Zakaj se pa ne ženiš?“

„To je ravno, za kar bi vas prosil po-moči, gospod fajmošter.“

„Mislim, da tebi ne bo treba pomoči. — Kako pa, misliš-li uže na katero, ka-li?“

„Ta le mežnarjeva Marjeta se mi zdi pri-pravna, pa ne vem, kako bo.“

„Ti, Matevž, bi si pa uže lahko bolj bo-gato nevesto izbral.“

„Bogata res nij, pa je pridna in poštena, in jaz bi rajši tako, ki bi pridno delala in marljivo gospodinjala, nego kako razvajenko, katera bi samo trositi znala, kar bi jaz pri-dobil.“

„No, pa jo vzemi, — tudi jaz mislim, da . . .“

„Jaz bi jo uže vzela, — ali . . ., ali . . .“

„No kaj?“

„Ne vem, če bi me ona hotela ali ne, in kaj bi mežnar rekel.“

„E, pa jo povprašaj in govori z njim!“

„Častljivi gospod in duhovni oče, jaz sem mislil tako, ko bi hoteli vi tako dobri

vanju in očrnjevanju ónih, ki so služili stvari republikanske demokracije, in ki bodo še dalje služili. Ravno tako nas ne bode vodila nestrpljivost, drznost, ali celo uspeh, ampak poslušali bomo tudi bodoče svete zmernosti, pameti in oportunitete, ker nij mi drugo znano, kar bi moglo to politično metodo uspešno nadomestiti. To so mišljenja, gospoda moja, vašega zvestega polnomočnika, ki ne bo nikdar pozabil, da ste mu vi pred desetimi leti vrata političnega življenja odprli, in ki je od tãas pod vašim pazenjem deloval. Tudi nova doba vam bode dokazala, da sem sicer svoje mesto premenil, a ne svoje metode, in da vam hočem tudi še dalje ostati bratsko zvest in udan."

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. februarja.

V odseku *državnega zbora*, ki je bil postavljen za preiskavo o potrebi prisilne legalizacije, bil je 19. febr. sprejet nasvet, naj se princip prisiljenosti legalizacije še ohrani.

V *ogerskem* državnem zboru pride tudi berlinski dogovor na vrsto razgovorov. Sicer ogerska ustava nič ne določuje, da bi državni dogovori vnanje politike spadali pred ogerski zbor, ali Magjari pravijo: ker je bil dogovor v avstrijskem zboru, mora biti tudi v ogerskem, kajti ogerski zbor ne more imeti manj pravic kot avstrijski.

Po telegramu v "N. fr. Pr." iz Pešte misli Tisza nasvetovati, naj ogerski zbor berlinski dogovor samo na znanje vzame.

Sicer pa teče zdaj budgetna debata v ogerskem zboru. Veliko zanimanje je zbudil 19. februarja govor nečega pomagjarenega nemškega juča Bele Gräwvalda, kateri se je prej že kot podžupan odlikoval v proganjanju Slovakov in denunciranju izmišljenih "panslavistov". Ta prvobitni Magjar z nemškim imenom je nasvetoval, naj se na Ogerskem vse v prve vrsti na to dela, da se go spodstvo magjarske narodnosti ohrani in razširi, da se vse magjari in vse tej misli posveti in podvrže. O tem govoru še več poročamo.

Vnanje države.

Iz *Peterburga* se 20. februarja javlja: Denes je car ratificiral rusko turški mirovni dogovor.

V uže omenjenem manifestu *ruskega* carja se pridobitve zadnje vojske s Turčijo z imenom omenjajo, in sicer te so: "Neodvisnost

in povečanje Rumunije, Srbije in Črne gore; prenašanje severne Bolgarije v avtonomno kneževino; podrejenje dunavskih tvrdnjav; avtonomija južne Bolgarije s krščanskim guvernerjem na čelu; zagotovljenje nove administracije za druge dela Turčije; zopetno pridobitje Besarabije, in koncem razširjenje ruske meje črez Kars, Ardahan in Batum z okoličnim ozemljem vred.

Iz *Bolgarije* se poroča angleškemu "Standardu", da sta mej Bolgari, ki se v Trnovem shajajo na bodoči zbor 22. febr., uže dve stranki. Jedna hoče, da narodna skupščina kar precej sklene, da se mora Bolgarija zjediniti. Drugi pa hoté, da se Bolgari za zdaj Evropi podvržejo in pokažejo, da so miren narod, ter sprejmo uravnave, katere je na berlinskem kongresu tudi Rusija podpisala.

Srbski belgradski "Istok" prinaša članek, kateri se jako ostro obrača proti Nemcem, ki hote orijent preplaviti in izsesavati Slovanom na škodo.

Iz *Carigrada* se javlja: Grški škof v Adrianopolji je bil od Bolgarov hudo tepen. Rusi so obljubili krivce kaznovati. (Znano je, da so neki grški škofje največje pijavke in oderuhi mej ubogimi Bolgari bili.)

Iz *Bukarešte* se javlja 20. februarja: Minister vnanjih zadev je poročil velevlastim, da je general Angelescu dobil ukaz, rumunsko vojsko iz Arab Tabije ven vzeti. — Torej so se Rumuni popolnem udali Rusom, kakor se jim spodobi, in kričavi sovražniki Rusije so se zopet blamirali.

Irski časopisi "Nation" in "Irishman" in drugi so z velikim slavljem in veseljem pozdravili novico, da so bili Angleži od Zulu-Kafrov tepeni. Klicali so Cetewayu trikratni "živio" po Irlandiji. Pravijo, da tako uničevane, tako v past spravljane so le angleške armade, druge ne.

Iz *Rima* se poroča, da je bil tam 20. febr. zbor odličnjakov iz raznih laških provinc, ki hoče osnovati konservativno stranko, in tudi katoliške zvesti, naj se volitev udeležujejo.

Dopisi.

Iz *Krope* 18. febr. [Izviren dopis.] (Novi ministri, veselica, vreme, kupčija.) Kakor drugod, ravno tako tudi pri nas novo-imenovano ministerstvo zlasti zaradi Strémajerja nij vzbudilo nade, da bi pod istim Slovenci mogli boljše prihodajost pričakovati; pa ker smo uže navajeni čakati in upati, nadejamo se, da — ker ministri gredo, narodje pa ostanejo — tudi naše končno upanje ne bode zastoj. —

Prvo predpustno veselico nam je tukajšnja čitalnica 26. prosinca napravila, o kateri naj denes le omenim, da je vsakega, kateri se je udeležil jako zadovoljila. Nekaj več pa naj mi bode dovoljeno izpregovoriti o veselici, katero nam je ravno to društvo 16. t. m. napravilo. Uže pri vstopu je napravila prijeten vtis z bršlinom zelo lepo okinčana soba, in ravno tako okusno napravljeni oder.

Predstavljal se je dramatična igra "Strup". G. igralci in igralki so izvršili svoje naloge tako izvrstno, da se mi vriva misel, da je to uže več, kakor "diletantizem"; to pričajo pohvale, katere sem od več oseb, ki so se veselice udeležile, slišal. Čitalnični g. pevci so zapeli nam z lepo ubranimi, krepkimi in čistimi glasovi več narodnih pesnij, katere je občinstvo z živahnimi živio klici sprejelo. S posebno pohvalo pa se je sprejel in moral ponavljati "dvospev" "Šablenka". — Deklamacija je v obče zadovoljila in vse druge točke programa vršile so se v najlepšem redu, zabavali pa smo se vsi tako dobro in zadovoljno, da smo se še le pozno v jutro razšli vsak na svoj dom. Takih veselih večerov voščimo si še mnogo! —

Viditi je iz vsega, da čitalnica v vsakem obziru napreduje, in ima svoj namen, — skrbeti za vzbujanje narodne zavesti, in izobraževanje svojih udov, — pred očmi. —

Vreme imamo tudi pri nas uže dalj časa zelo neugodno, kar veliko skrbi prouzročuje pri kmetih naše okolice; posebno pri tistih, katerim se nij posrečilo v jeseni pripraviti potrebne nastilje za živino. Tudi v zdravstvenem obziru se nemamo hvaliti, kajti ljudje zelo bolehaajo, in mislimo, da je tudi slabo vreme mnogo temu uzrok.

Kupčija s železnimi izdelki je še vedno slabša, zategadelj zaslužki tudi skromni. Mnogim se še nij upanje izpolnilo, da, kadar se na jugu zopet mir povrne, se bodo naši železni izdelki laže prodali, — in tako nam vedno ostane le še upanje in tolažilo našega finančnega ministra "es wird schon besser werden". Bog daj!

Domače stvari.

— (Veselica v ljubljanskej čitalnici) na "debeli četrtek" je bila še dobro

biti, in bi mežnarja povprašali, ter mu svetovali, naj mi da Marjeto, vsaj se jej ne bo slabo godilo pri meni; meni bi jo znal odreči, vas bo pa gotovo ubogal."

"No, pa poskusimo! Ti govori ž njo, jaz hočem pa z očetom."

"Duhovni gospod, jaz bi bil prav srečen, če se to dobro steče, in hvaležen vam bom, dokler bom živ."

"Le pogum, Matevž! Še ta predpust boš oženjen."

III.

Cerkvenik je odzvonil v soboto popoldne delopust, počistil in počedil cerkev, kakor se spodobi za sveto nedeljo, ter hotel zopet otiti domov, kar mu dojde po farovške dekli povelje, da se ima postaviti pred gospoda fajmoštra. On se gospoda fajmoštra nikoli nij bal, vsaj je vestno službo opravljal, in vedel je, da so gospod dobri "kot duša", ali tako prijaznega sprejema se vendar nij nadejal. Z njimi se je moral za mizo vesti in rumeno, sladko vince piti. Gospod fajmošter so se pomenkovali z njim, kot s svojim bratom ali

tovarišem. Potožili so mu marsikako hišno nadlogo. Cerkveniku se je jela duša tajati od tolike prijaznosti in zaupnosti, zato začne tudi on razkladati svoje reve in nadloge. Pripoveduje, kako težko izhaja s svojim zaslužkom, zlasti, odkar so letine tako slabe; kmet zrna več ne da, nego ima dati, njegova družina je pa velika; posebno se boji smrti, ker bi moral otroke nepreskrbljene zapustiti. "Kaj bi moji ubogi otroci počeli, ako me nenadoma smrt pograbi? In res, gospod fajmošter, od kar sem bil v zvoniku po stolbah padel, nijsem nič kaj trdnega zdravja."

"E, kaj boste," — tolaži ga gospod fajmošter — "le brez skrbi bodite, bo uže vse prav šlo; najstarejši fant je uže močan, lahko vam pomaga, in ako bode treba, vas tudi lahko nadomestuje, enega vzamem jaz k sebi, ako bo sila, Marjeto omožimo, za drugo bo pa Bog skrbel."

"Omožimo jo, omožimo. To se ve da, bi bilo najbolje, ali dekle je malo trdovratna, ne mara za vsacega."

"Prav ima, ali najti jej hočemo ženina, da bo zadovoljna z njim."

"To bo težko, gospod fajmošter, dote nema, in brez dote dan denašnji nij lahko privabiti ženina, ki kaj ima."

"Zanesite se na Boga in dobre ljudi, pa se bo vse vdobilo. Kaj pravite o Merzlikarjevem Matevžu, bi-li mu ne zaupali svoje hčere?"

"Merzlikarjevemu Matevžu? E, gospod fajmošter, ta pa nij za nas, on si poišče bogate, kaj bomo mi?"

"Le tiho, jaz vas le vprašam, hočete-li dati Matevžu svojo hčer, recite: dam ali ne dam, za drugo ne skrbite!"

"Z veseljem, gospod fajmošter, bi jo dal, da bi le povprašal po njej, bolje bi ne mogla preskrbljena biti, kakor pri njem, to vem."

"Vaša hči bo nevesta še ta predpust."

Pri teh besedah so gospod fajmošter vstali izza mize, v znamenje, da je zdaj razgovor konec. Cerkvenik bi rad še kaj povprašal, pa se ne upa fajmoštra še dalje nadlegovati. Črez malo trenotkov korakal je iz farovža smehljajočega obraza premišljevalje nenadno hčerino srečo.

(Dalje prih.)

obiskana, vendar se nam je zdelo, da nij bilo posebne živahnosti. Pevci so izborni izvršili svoj nalog, zlasti g. Medén je imel ta večer krasen glas. Humoristične predstavi je pa manjkalo nekoliko — humorja. G. Kajzel je deklamiral Preširnovi znano predpustnico. Deklamacija je bila umestna in pohvaljena, a še bolj bi morda bila, ko bi bil deklamovalec namesto tragi-komičnega tona ubral bolj jovijalno študentovski ton, ki je v pesni. Pri tom boli je mlado ženstvo uže z nekim ne strpljenjem čakalo le — plesa, ki je tudi živahno razvil se, in trajal po navadi do blizu belega dne.

— (Imenovanje.) Deželni načelnik kranjski je imenoval vladnega koncipista Gotfrida Friedricha za okrajnega komisarja; a konceptnega praktikanta barona Conrad-Eybesfelda za prov. vladnega koncipista.

— (Ostrupil) se je 14. t. m. delavec Medved v Hrastniku. Imel je navado, da je jedel po malem mišnico ali arzenik. Najbrž je zdaj enkrat preveč vzel tega strupa, da ga je uničil.

— (Geografija v ženski pripravi.) Dne 16. t. m. sem se odpeljal s popludanskim poštним vlakom iz Ljubljane proti Borovnici. Moja sopotnica je bila med drugim osebstvom tudi neka tukajšnja preparandistka iz 3. letnika. Ko dospemo do mostu, ki drži preko Ljubljane na barji, se začudi naobraževalka ženske mladosti in spe, in nepoznava joča vode vpraša: „ali nij to Pivka?“ A jaz kratko odvrnem: „ne!“ Na to zopet ona: „morebiti celo Unec?“ O tem vprašanji sem zanikal z glavo, anti češ, da tudi jaz tega ne znam!! — Ta „zanimiv“ dogodek nam dovoji dokazuje, kakó se uči na ženski pripravnici geografija, in sicer v prvi vrsti geografija domače dežele. Ne, da bi se očitelo učiteljske korporaciji, kakor ne bi ona vršila svojih pozivnih dolžnostij —, a ta istinit pripetljaj z nova vsem, kateri hoté videti in slišati, jasno svedoči, koli sposobne so „nadejpolne“ preparandistke, kedaj učiti naše mladice o raznoterih tujih predmetih, ker niti samé ne vedó nazivati naših kranjskih rek, katerih bašti nij toliko, da bi jih človek ne mogel pámetiti. — Ker se te gospice dobro učé francosčine, morebiti nam oprosté, ako jim v svarilo in v opomin podajemo baš sedaj o predpustu „bonbon“ slavnega francoskega pisatelja Rousseaua, kateri piše o ženskah: „Les femmes, en général, n'aiment aucun art, ne se connoissent à aucun, et n'ont aucun génie etc.“ Naj sprejmó naše gospice brez zamere ta poklon francoskega učenjaka! — λ —

— (V seji kranjske družbe kmetijske) 16. dne t. m. je predsednik baron Wurzbach pozdravil nove 3 odbojne gospode: Murnika, Jeriča in Robiča, ter izrekel prepričanje, da bodo radi pospeševali korist domovine na kmetijskem polji. Potem so se odborniki razvrstili v 5 odsekov. — Ker ima po sklepu občnega zbora kmetijska družba o priliki srebrne poroke Nj. Velicanstva pokloniti adresi, so bili v odsek, ki naj navrti adresi, voljeni gg. baron Wurzbach, dr. Polkhar in dr. Janez Bleiweis. — V o. o. e., ki ima načrt v občnem zboru sklenene peticije za odpravo davkovskih izterjevalcev izletati, sta bila izvoljena odbornika pl. dr. Maks Wurzbach in L. Robič. — Živahna razprava se je vsled dopisa c. kr. deželne vlade od 7. dne t. m. sukala okolo vprašanja, ako naj

se ustanovi odsek za pospeh konjereje, ki ima prevzeti opravila bivše c. kr. deželne konjerejske komisije; naposled so obveljali sledeči sklepi: 1. ves centralni odbor se konstituiraj za konjerejni odsek, 2. odbor tega odseka pa so: baron Wurzbach, Seunig, Murnik, dr. Ahačič in dr. Bleiweis, 3. to se naznani c. kr. deželni vladi s prošnjo za začasno dovolitev 100 gld. povračila za upravne stroške. — (Ljubljanske nune in papeži.)

Tukajšnja „Z. Dan.“ poroča: Na voščilo, ki so ga gospe Ursulinarice ljubljanske 17. t. m. poslale sv. očetu za preslavno obletnico, so precej drugi dan dobile odgovor, v katerem sv. oče zahvalo naznanjajo in blagoslovljajo gospe redovnice z gg. duhovni in gojenkami vred.

— (Tombole katoliške družbe) preteklo nedeljo se je — po poročilu istega lista — udeležilo toliko občinstva, da so bili vsi prostori gосто napolnjeni. Za uvod je g. častni kanonik in semeniški vodja s prav čvrstim in podučljivim govorom razveselil pričujoče.

— (Dobitki,) ki jih je dozdej dobilo vodstvo loterije za hiralnico in ubožnico, so na ogled razpostavljeni v hiralnici sv. Jožefa. Vstopnina je 5 kr. v prid naprave, ali pa se kupi ena srečka.

— (Duhovenske spremembe v lavantinske škofiji.) G. Janez Ev. Einsidler je za faro sv. Magdalene v Dramljah prezentiran, — g. Fr. Klavžar, župnik v št. Ilu pod Turjakom, bo začasno tudi faro sv. Vida oskrboval. — Razpisani sta fari: sv. Vid pri slov. Gradcu in sv. Ožbald pri Dravi do 19. sušca; sv. Lambert v Škornjih in sv. Jarnej v Radvanji do 1. mal. travna t. l.

Razne vesti.

* (Nesreča v rudniku v Vielički) se potrjuje. Voda vedno bolj teče v rudnik in bode morda sahne celo zalha.

* (Naša cesarica) je odpotovala na Irsko.

* (Povodenj.) Reka Visla je, kakor se iz Varšave telegrafira, iz strug stopila, ker je bila z ledom zajezena. Škode bode silno naredila.

Tuji.

21. februarja:

Pri Slonu: Müller iz Dunaja. — Pollak iz Tržiča. — Samek iz Dunaja. — Ahčin iz Gradca. — Stabler iz Dunaja.

Pri Malicu: Daub, Schwarz iz Dunaja. — Riehl iz Gradca.

Dunajski bilten 21. februarja.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	62 gld.	90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	63	90	„
Zlata renta . . .	75	55	„
1860 drž. posojilo . . .	114	75	„
Akcije narodne banke . . .	791	—	„
Kreditne akcije . . .	224	20	„
London . . .	116	80	„
Srebro . . .	—	—	„
Napol. . .	9	31	„
C. kr. cekini . . .	5	53	„
Državne marke . . .	57	40	„

Wir empfehlen geschätzt.
als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel
Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zeltstoffe
der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,
Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

(19) — 177

Štev. 1123.

(56—2)

Razglas.

Kranjska deželna blagajnica izplačuje od 10. februarja t. l. izsrečkane obligacije kranjske zemljiščne odveze za znižani odbitek po 4 %.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 19. februarja 1879.

Puške na prodaj.

Prav lepe in poskušene puške se dobijo: Lankaster dvocevka, gld. 22, 25, 35. Lankaster „ za kugle, gld. 35, 44, 50. Lefauchaux dvocevka, gld. 17, 20, 26. Iz predank predelavajo se ročno tudi zadanko. Nazadnanke na Lankaster, gld. 15. Lefauchaux, gld. 10. Predanke, gld. 10, 14. Tudi se dobijo vsakovrstne reči za puškarje in lepši puške. Za dobro delo sem porok.

Anton Sodja,

(33—6) puškar v Barovljah (Ferlach) na Koroškem.

Posebno vpljivanje

prave dr. Poppove

anaterinine ustne vode

zoper rahlo, bolehalo in šestokrat krvaveče zobno meso.

Večletno vporabljevanje različnih zobozdravniških sredstev nij moglo ozdraviti mojega rahlega, bolehalvega in šestokrat krvavečega zobnega mesa, dokler nijsem se posluževal anaterinine ustne vode od c. kr. dvornega zdravnika za zobe J. G. Poppa na Dunaji, Stadt, Bognergasse 2, na kar je zó hitro in popolnem minolo.

Vsled tega čutim se dolžnega, da to sredstvo silno priporočam vsem onim, ki na enakim zó trpijo. (39—1)

Zürich.

Grof F. A. Bolty m. p.

Zalogo imajo v Ljubljani, vse lekarne kakor tudi gg. Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, E. M. Schmitt, V. Petričič, L. Pirkar, P. Lassnik, Terček in Nekrep; v Postojni: J. Kupferschmidt; v Škofjeh Loki: C. Fabiani; v Kočevju: J. Braune; na Krškem: F. Bönches; v Idriji: J. Warta; v Kranji: K. Sanič; v Litiji: Mühlenczel, lekar; v Metliki: Matterjevi nasledniki; v Novem mestu: D. Rizzoli in J. Bergmann; v Radovljici: A. Roblek; v Kamniku: J. Mačnik; v Črnomlju: J. Blazek; v Vipavi: A. Deperis.

Nove vozne liste

za železnice

prav po nizkeji ceni priporoča

„Národna tiskarna“ v Ljubljani.

Slovenske knjige.

V „národnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštne povzetji naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Zerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Kršnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefieldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.
7. „Čret in Sad“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 80 kr.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.